

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 92a/2016

privind controlul constituționalității unor prevederi ale Legii nr. 436-XVI
din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală
(*autoritățile administrației publice ale mun. Chișinău*)

CHIȘINĂU

6 septembrie 2016

Curtea Constituțională, statuând în componența:

DI Alexandru TĂNASE, *președinte*,
DI Aurel BĂIEȘU,
DI Igor DOLEA,
DI Victor POPA,
DI Veaceslav ZAPOROJAN, *judcători*,
cu participarea dnei Eugenia Mîța, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 28 iulie 2016,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 6 septembrie 2016 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La 28 iulie 2016 Consiliul municipal Chișinău, în baza Deciziei nr. 2/8 din 26 iulie, a sesizat Curtea Constituțională privind controlul constituționalității articolelor 26 alin. (1), 55 alin. (1) și (2), 56 alin. (1), (2), (3), (7), 57 alin. (3) și (5) și 60 alin. (1), (5), (6), (7) din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.

A. Motivele sesizării

2. Motivele sesizării, astfel cum au fost expuse de autorul acesteia, pot fi rezumate după cum urmează.

3. Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală reglementează modul de organizare și funcționare a autorităților administrației publice în unitățile administrativ-teritoriale.

4. Potrivit articolului 26 alin. (1) din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, primarul este șeful administrației publice locale. De asemenea, art. 55 alin. (1) și (2), art. 56 alin. (1), (2), (3), (7), art. 57 alin. (3) și (5) și art. 60 alin. (1), (5), (6), (7) din aceeași lege stabilesc statutul, modul de organizare, alegerea și componența, precum și coordonarea activității autorităților administrației publice ale municipiului Chișinău.

5. În opinia autorului sesizării, prevederile contestate contravin articolelor 109, 110 și 112 din Constituție.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr.78, art. 140) sunt următoarele:

Articolul 109

Principiile de bază ale administrării publice locale

„(1) Administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, ale descentralizării serviciilor publice, ale eligibilității autorităților administrației publice locale și ale consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit.

(2) Autonomia privește atât organizarea și funcționarea administrației publice locale, cât și gestiunea colectivităților pe care le reprezintă.

(3) Aplicarea principiilor enunțate nu poate afecta caracterul de stat unitar.”

Articolul 110

Organizarea administrativ-teritorială

„(1) Teritoriul Republicii Moldova este organizat, sub aspect administrativ, în sate, orașe, raioane și unitatea teritorială autonomă Găgăuzia. În condițiile legii, unele orașe pot fi declarate municipii.

(2) Localităților din stânga Nistrului le pot fi atribuite forme și condiții speciale de autonomie în conformitate cu statutul special adoptat prin lege organică.

(3) Statutul capitalei Republicii Moldova orașul Chișinău se reglementează prin lege organică.”

Articolul 112

Autoritățile sătești și orașenești

„(1) Autoritățile administrației publice, prin care se exercită autonomia locală în sate și în orașe, sunt consiliile locale alese și primarii aleși.

(2) Consiliile locale și primarii activează, în condițiile legii, ca autorități administrative autonome și rezolvă treburile publice din sate și orașe.

(3) Modul de alegere a consiliilor locale și a primarilor, precum și atribuțiile lor, este stabilit de lege.”

7. Prevederile relevante ale Legii nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală (publicată în M. O., 2007, nr. 32-35, art.116) sunt următoarele:

Articolul 26

Primarul și viceprimarul

„(1) Primarul este șeful administrației publice locale. Primarul participă la ședințele consiliului local și are dreptul să se pronunțe asupra tuturor problemelor supuse dezbaterii.

[...]

Articolul 55
Autoritățile administrației publice
ale municipiului Chișinău

„(1) Municipiul Chișinău este organizat în subdiviziuni administrativ-teritoriale numite sectoare, orașe și sate (comune).

(2) Administrarea publică a municipiului Chișinău se realizează de către consiliul municipal, consiliile sectorale, orașenești și satești (comunale), ca autorități deliberative, și de către primarul general al municipiului Chișinău, primarii sectoarelor, satelor (comunelor) și orașelor, ca autorități executive.

[...]

Articolul 56
Alegerea și componența autorităților
administrației publice ale municipiului Chișinău

„(1) Consiliul municipal Chișinău, consiliile sectorale, orașenești și satești (comunale), primarul general al municipiului Chișinău și primarii sectoarelor, orașelor și satelor (comunelor) se aleg în condițiile Codului electoral.

(2) Consiliul municipal Chișinău se constituie din 51 de consilieri.

(3) Consiliile sectorale ale municipiului Chișinău se constituie din următorul număr de consilieri: Botanica - 25, Buiucani - 23, Centru - 23, Ciocana - 23, Râșcani - 25.

[...]

(7) Sectoarele municipiului Chișinău au câte un primar și doi viceprimari. Viceprimarii sectoarelor municipiului Chișinău se aleg în condițiile art. 31.

(8) Consiliul municipal și consiliile sectorale ale municipiului Chișinău se constituie, funcționează și pot fi dizolvate în condițiile art.13, ale capitolului II secțiunea a 3-a, ale art.25 și 48, care se aplică în mod corespunzător.”

Articolul 57
Coordonarea activității autorităților
administrației publice ale municipiului Chișinău

„[...]

(3) Consiliile sectorale ale municipiului Chișinău realizează, în mod corespunzător, competențele prevăzute de prezenta lege pentru consiliile unităților administrativ-teritoriale de nivelurile întâi și al doilea, precum și de Legea privind statutul municipiului Chișinău.

[...]

(5) Primarii și viceprimarii sectoarelor municipiului Chișinău exercită atribuțiile prevăzute de prezenta lege pentru autoritățile locale executive de nivelul întâi, cu excepția celor exercitate de primarul general al municipiului Chișinău. Primarul sectorului municipiului Chișinău poate propune consiliului sectoral consultarea populației, prin referendum local, privind problemele locale de interes deosebit.”

Articolul 60

Statutul secretarului consiliului raional, al secretarului Consiliului municipal Chișinău, al secretarului Consiliului municipal Bălți și cel al secretarului consiliului sectoral al municipiului Chișinău

„(1) Secretarul consiliului raional, secretarul Consiliului municipal Chișinău, secretarul Consiliului municipal Bălți și secretarul consiliului sectoral al municipiului Chișinău sunt funcționari publici. Persoana numită, în condițiile prezentei legi, în funcția de secretar trebuie să fie licențiat al unei facultăți (secții) de drept sau de administrație publică.

[...]

(5) Modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu ale secretarului se face, în condițiile legii, prin decizie a consiliului raional, a Consiliului municipal Chișinău, a Consiliului municipal Bălți sau a consiliului sectoral al municipiului Chișinău. Evaluarea performanțelor profesionale ale secretarului se face de către președintele raionului, Primarul General al municipiului Chișinău, primarul municipiului Bălți sau primarul sectoral al municipiului Chișinău, în baza deciziei consiliului respectiv.

(6) Secretarul consiliului raional, secretarul Consiliului municipal Chișinău, secretarul Consiliului municipal Bălți și secretarul consiliului sectoral al municipiului Chișinău este, concomitent, secretar al raionului, respectiv, al municipiului Chișinău, al municipiului Bălți sau al sectorului.

(7) Secretarului consiliului raional, secretarului Consiliului municipal Chișinău, secretarului Consiliului municipal Bălți și secretarului consiliului sectoral al municipiului Chișinău li se aplică, în mod corespunzător, dispozițiile prezentei legi privitoare la secretarul consiliului local.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului sesizării

8. În motivarea sesizării, autorul susține că art. 26 alin. (1) din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală atribuie instituției primarului un rol de superioritate și conducere față de consiliul local.

9. Totodată, în sesizare se menționează că art. 55 alin. (1) și (2), art. 56 alin. (1), (2), (3), (7), art. 57 alin. (3) și (5) și art. 60 alin. (1), (5), (6), (7) din legea menționată *supra* stabilesc pentru municipiul Chișinău entități administrativ-teritoriale (sectoare) și instituie în aceste entități consilii locale și secretari, ceea ce contravine art. 109 și 110 din Constituție.

10. În final, autorul excepției pretinde că normele criticate încalcă dispozițiile articolelor 109, 110 și 112 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

11. Examinând admisibilitatea sesizării, Curtea reține următoarele.

12. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în speță a Legii nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, ține de competența Curții Constituționale.

13. Curtea menționează că articolele 25 lit.j) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin.(1) lit.j) din Codul jurisdicției constituționale abilitază consiliile locale cu dreptul de a sesiza Curtea Constituțională.

14. Curtea observă că dispozițiile contestate reglementează statutul primarului, componența autorităților administrației publice ale municipiului Chișinău, precum și competența acestora și statutul secretarului consiliului raional și municipal.

15. Curtea observă că autorul excepției susține că prevederile contestate contravin articolelor 109, 110 și 112 din Constituție.

16. Curtea reține că o prevedere legală poate constitui obiect al jurisdicției constituționale doar în cazul în care normele constituționale invocate au incidență asupra normelor contestate.

17. În acest sens, Curtea subliniază că, potrivit articolului 24 alin. (2) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 39 din Codul jurisdicției constituționale, sesizarea trebuie să fie motivată și să cuprindă obiectul și împrejurările pe care subiectul își întemeiază cerințele.

18. Curtea reține că articolul 109 din Constituție prevede că administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, ale descentralizării serviciilor publice, ale eligibilității autorităților administrației publice locale și ale consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit.

19. În același timp, potrivit articolului 112 alin. (1) din Constituție, autoritățile administrației publice, prin care se exercită autonomia locală în sate și în orașe, sunt consiliile locale alese și primarii aleși.

20. Curtea observă că, potrivit prevederilor legale, consiliile locale și primarii sunt autorități ale administrației publice locale, prin care, potrivit prevederilor Constituției, se realizează autonomia locală la nivelul unităților administrativ-teritoriale. Relațiile dintre consiliul local și primari pot fi apreciate pornind de la faptul că primarii sunt autorități executive, iar consiliile locale autorități deliberative. În acest context, Curtea observă că raporturile dintre consiliile locale și primari nu sunt raporturi de subordonare, ci de cooperare.

21. În același timp, din punct de vedere al modului de formare, ambele autorități sunt constituite prin votul direct al cetățenilor, ceea ce le conferă în egală măsură legitimitate.

22. În contextul normelor constituționale cuprinse la articolele 109 și 112, Curtea reține că normele legale criticate nu sunt de natură să afecteze principiile administrării publice locale, determinând atribuțiile autorităților locale în soluționarea problemelor de interes local și excluzând implicarea altor autorități în adoptarea deciziilor, prin urmare, nefiind contrare dispozițiilor articolelor 109 și 112 din Constituție.

23. În ceea ce privește invocarea articolului 110 din Constituție, Curtea menționează că acest articol nu este incident prevederilor criticate, or, acestea din urmă nu ridică probleme susceptibile să afecteze organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova.

24. Totodată, având în vedere că autorul sesizării nu abordează, în esență, probleme de constituționalitate, solicitând examinarea, de fapt, a atribuțiilor primarului în raport cu atribuțiile consiliului municipal Chișinău, Curtea reamintește că examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere compatibilitatea acestuia cu dispozițiile constituționale, iar nu compararea dispozițiilor mai multor legi sau a prevederilor din același act normativ între ele și nici coroborarea acestora sau posibilele contradicții din legislația internă.

25. În lumina celor expuse, Curtea menționează că sesizarea nu întrunește condițiile de admisibilitate și, prin urmare, nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în temeiul articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale și al pct. 28 lit. d) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind controlul constituționalității articolelor 26 alin. (1), 55 alin. (1) și (2), 56 alin. (1), (2), (3), (7), 57 alin. (3) și (5) și 60 alin. (1), (5), (6), (7) din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Alexandru TĂNASE

Chișinău, 6 septembrie 2016

DCC nr. 60

Dosarul nr. 92a/2016